# الشمس سُورة ގެ މާނަ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

| سُورة الشمس | އާޔަތުގެ ޢަދަދު (١٥) |
|---|---|

وَٱلشَّمْسِ وَضُحَىٰهَا ﴿١﴾ وَٱلْقَمَرِ إِذَا تَلَىٰهَا ﴿٢﴾ وَٱلنَّهَارِ إِذَا جَلَّىٰهَا ﴿٣﴾ وَٱلَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰهَا ﴿٤﴾ وَٱلسَّمَآءِ وَمَا بَنَىٰهَا ﴿٥﴾ وَٱلْأَرْضِ وَمَا
طَحَىٰهَا ﴿٦﴾ وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّىٰهَا ﴿٧﴾ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَىٰهَا ﴿٨﴾ قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّىٰهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ خَابَ مَن دَسَّىٰهَا ﴿١٠﴾

## ތަރުޖަމާ

وَٱلشَّمْسِ وَضُحَىٰهَا ﴿١﴾ އިރާއި އަދި އޭގެ އަލިކަން ގަސަމްކުރައްވައި އަދި الله ހުވައި وحى ކުރައްވައެވެ.
وَٱلْقَمَرِ އަދި ހަނދުގަސަމްކުރައްވައި الله ހުވައި وحى ކުރައްވައެވެ. إِذَا تَلَىٰهَا ﴿٢﴾ އޭރު އިރާ ތަބާ ވެއްޖެއްޔާ
(ހަނދު ބޮޑުވާ ރޭތަކުގެ އިރުއޮއްސުމުން އަލިކަމުގައި ތަބާ ވެއްޖެއްޔާ) وَٱلنَّهَارِ އަދި ދުވާލު ގަސަމްކުރައްވައި الله ހުވައި
وحى ކުރައްވައެވެ. إِذَا جَلَّىٰهَا ﴿٣﴾ އެ ދުވާލު އަދި ކޮށްދިއްޔާ وَٱلَّيْلِ އަދި ރޭގަނޑު ގަސަމްކުރައްވައި الله ހުވައި
وحى ކުރައްވައެވެ. إِذَا يَغْشَىٰهَا ﴿٤﴾ އެ ރޭގަނޑު އަނދިރި ވެއްޖެއްޔާ وَٱلسَّمَآءِ އަދި އުޑު ގަސަމްކުރައްވައި الله
ހުވައި وحى ކުރައްވައެވެ. وَمَا بَنَىٰهَا ﴿٥﴾ އަދި އެ އުޑުގައި الله ބިނާ ކުރައްވައިފައިވާ ތަރުތީބާއި
وَٱلْأَرْضِ އަދި ބިންގަނޑު ގަސަމްކުރައްވައި الله ހުވައި وحى ކުރައްވައެވެ. وَمَا طَحَىٰهَا ﴿٦﴾ އަދި އެބިމުގައި الله
ފަތުރުއްވައިފައިވާ ތަރުތީބާ وَنَفْسٍ އަދި ނަފްސު ގަސަމްކުރައްވައި الله ހުވައި وحى ކުރައްވައެވެ. وَمَا سَوَّىٰهَا
﴿٧﴾ އެ ނަފްސުގައި ހެއްދެވި ތަރުތީބާ ކުރައްވައި ބާރުތަކު ކުރައްވާފައިވާ ގުނަވަންތަކާއި فَأَلْهَمَهَا ފުރިހަމަ ކުރެއްވުން އެކަލާނގެ އެ
ނަފްސަށް އަންގަވައެވެ. فُجُورَهَا وَتَقْوَىٰهَا ﴿٨﴾ އޭގެ ނުބައިކަމާއި ތަނަވަސްކަން (އެ ނަފްސަކަށް ހެޔޮ ގޯނާކަމާއި
ނުބައިކަމާއި) قَدْ أَفْلَحَ ހަމަކާމިޔާބުވެއްޖެ ހަމަ ވެއްޖެއެވެ. مَنْ زَكَّىٰهَا ﴿٩﴾ އެ ނަފްސު ތާހިރު ކުރިމީހާ (ޝިރުކާއި
ފާފައިން ތާހިރު ކުރިމީހާ) وَقَدْ خَابَ އަދި ހަމަ ގެއްލުނީ ހަމަ ވެއްޖެއެވެ. مَنْ دَسَّىٰهَا ﴿١٠﴾ އެ ނަފްސު
މަގުފުރެއްދި ހަމަހާލު ކަނި ވަކި ދޫކުރި މީހާ

## إجْمَالِي މާނަ

(١) އިރާއި އަދި އޭގެ އަލިކަން ގަސަމްކުރައްވައި الله ހުވައި وَحى ކުރައްވައެވެ.

(٢) ހަނދު ބޭރުވެ ވަރުވެ އިރުވަރުވިއިން އަލިކަމުގައި ތަބާ ފައްޓާއިރު އެ ހަނދު ގަސަމްކުރައްވައި الله ހުވައި وَحى ކުރައްވައެވެ.

(٣) އަދި ދުވާލު އަލިފައްޓާއިރު އެދުވާލު ގަސަމްކުރައްވައި الله ހުވައި وَحى ކުރައްވައެވެ.

(٤) އަދި ރޭގަނޑު އަނދިރި ފައްޓާއިރު އެ ރޭގަނޑު ގަސަމްކުރައްވައި الله ހުވައި وَحى ކުރައްވައެވެ.

(٥) އަދި އުޑާއި އުޑުގަނޑު الله ބިނާކުރައްވާފައިވާ ގޮތާއި ގަސަމްކުރައްވައި الله ހުވައި وَحى ކުރައްވައެވެ.

(٦) ބިމާއި އަދި ބިމުގައި الله ފަތުރުއްވާފައިވާ ގޮތަށާއި ގަސަމްކުރައްވައި الله ހުވައި وَحى ކުރައްވައެވެ.

(٧) އަދި ނަފްސާއި ނަފްސުގައި الله ލައްވައި ގެނުވާ ކުރައްވާ ތަރުތީބު ކުރައްވާފައިވާ ގޮތާއި ގަސަމްކުރައްވައި الله ހުވައި وَحى ކުރައްވައެވެ.

(٨) ދެން އެކަލާނގެ އެ ނަފްސަށް އެނަފްސުގެ ނުބައިކަމާއި ތަގްވާ އަންގަވައިދެއްވިއެވެ. އެބަހީ އެ ނަފްސަށް ނުބައިމަގާއި ހެޔޮމަގު އަންގަވައިދެއްވިއެވެ.

ދަންނަވާށެވެ. އިސްވެދިޔަ ހުރިހާ ހުވައިތަކެއް ގަސަމްކުރައްވައި الله ކުރެއްވި ހުވައިގެ ޖަވާބަކީ ދެން ދެވޭ އާޔަތުން ބަޔާންވާނެއެވެ. ބައެއް ތަފްސީރުގެ ވިދާޅުވާ ޖަވާބު حَذْف ވެފައިވާ ކަމަށެވެ.(ވަރަށް ހާވެފައިވާ ކަމަށެވެ.) އޭގެ ޖަވާބަކީ ހަމަކަށަވަރުން ކާމިޔާބު ވެރިވެއްޖެ މީހުން ކާމިޔާބު ވެރިވާނެއެވެ. މިއެވެ. އަނެއްބައި ބޭކަލުން ވިދާޅުވަނީ އެ ހުވައިގެ ޖަވާބަކީ قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّىٰهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ خَابَ مَن دَسَّىٰهَا ﴿١٠﴾ މި އާޔަތް ކަމަށެވެ. (މި ޖަވާބު އާޔަތުގެ سِيَاقُ އާއި ގުޅިގެން ބޭނުމެވެ. والله أعلم

(٩) ހަމަކަށަވަރުން ނަފްސު طَاهِرُ ކޮށް ސާފުކުރާ ފަރާތުން ދުނިޔޭގައި ކާމިޔާބުވާ ސަލާމަތް ލިބިއްޖެއެވެ.

(١٠) އަދި އެ ނަފްސު ގޯހުކަމުގައި ހަމަކަށަވަރުން ގެއްލުމަށް ހަލާކަށް ލިބިއްޖެއެވެ.

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَىٰهَآ ﴿١١﴾ إِذِ ٱنۢبَعَثَ أَشْقَىٰهَا ﴿١٢﴾ فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ ٱللَّهِ نَاقَةَ ٱللَّهِ وَسُقْيَـٰهَا ﴿١٣﴾ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُم بِذَنۢبِهِمْ فَسَوَّىٰهَا ﴿١٤﴾ وَلَا يَخَافُ عُقْبَـٰهَا ﴿١٥﴾

## ތަރުޖަމާ

كَذَّبَتْ ثَمُودُ ثَمُودُ ޤައުމުގެމީހުން ދޮގުކޮށްފިއެވެ. بِطَغْوَىٰهَآ ﴿١١﴾ އެމީހުން ނުކިޔަމަންތެރިކަމުގައި
ހައްދުފަހަނައަޅައި ގޮތުގެސަބަބުން إِذِ ٱنۢبَعَثَ ޤާއިމުވިހިނދުން / ނުވަތަ ފޮނުވިހިނދުން أَشْقَىٰهَا ﴿١٢﴾
އެމީހުންގެ އެންމެ ހަބާއްޖަވެރިޔާ فَقَالَ لَهُمْ ދެންފަހެ އެމީހުންނަށް ވިދާޅުވިއެވެ.. رَسُولُ ٱللَّهِ اللهގެ
ރަސޫލާ نَاقَةَ ٱللَّهِ اللهގެ ޖަމަލުގާއިމެދު ބިރުވެރިވާށެވެ. وَسُقْيَـٰهَا ﴿١٣﴾ އަދިއޭގެ ފެންބުއިމާއި/ އޭގެ ފެންބުއިމަށް
ދޫކޮށްލާށެވެ. فَكَذَّبُوهُ ފަހެ އެމީހުން އެކަލޭގެފާނު ދޮގުކޮށްފިއެވެ. فَعَقَرُوهَا ދެންފަހެ އެމީހުން އޭގެ
ބަޑުސަވަގައި އަތްފައި ކަޑައި މަރައިލިއެވެ. فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ ދެން އެމީހުންގެމައްޗަށް عَذَابُ
ފޮނުއްވައިފިއެވެ. رَبُّهُمއެމީހުންގެ رَبُّ بِذَنۢبِهِمْ އެމީހުންގެ ފާފައިގެ ސަބަބުން فَسَوَّىٰهَا ﴿١٤﴾ ދެންއެ
عَذَابއެމީހުންގެމައްޗަށް ޢާއްމުކޮށްދިނެވެ. وَلَا يَخَافُ އަދިއެކަލާނގެ ބިރުވެރިވޮޑިއެއް ނުގަންނަވަމެވެ. عُقْبَـٰهَا
﴿١٥﴾ އެކަމުގެ ފަހުނަތީޖާކަން

## إجْمَالِي މާނަ

(١١) ثَمُودُ ބާޣީވެގެން އެމީހުން ނުބައިކަންތެރިކަމުގައި ހައްދުފަހަނައަޅައި ގޮސްފުމެއްސިކަމުން އެމީހުންގެ ރަސޫލު ( صَالِحُ عَلَيْهِ السلاَم ) ގެ ރަސޫލުކަން ދޮގުކޮށްފިއެވެ. ނުވަތަ އެމީހުން އީމާން ނުވިނަމަ އެމީހުންނަށް އަތުވެދާނެކަމަށް ވިދާޅުވި ޢަޒާބު އެމީހުންދޮގު ކޮށްފިއެވެ.

(١٢) އެއީ އެމީހުންގެ އެންމެނުބައި އަދިއެންމެ އަށްޤާއްޗެވެރިޔާ ( قَدَارُ بْنُ سَالِفُ) الله ގެ ޖަމަލުކޮށްލުމަށް ތެދުވެ ގާއިމުވެ ނިކުތުމެވެ. ނުވަތަ އެމީހުން އެނގޭނެގޮތް ހިދުންނެވެ.

(١٣) އަދި އެމީހުންނަށް އެމީހުންގެ ރަސޫލު (صَالِحُ عَلَيْهِ السلاَم ) ވިދާޅުވިއެވެ. ކަލޭމެން الله ގެ ޖަމަލުފުޅަށް ގެއްލުމެއްނުދޭ އޭގެ ދުވަހުގެ ބޯހިސާބު ދޫކޮށްލާށެވެ. އަދި އޭގެބޮއުމަށްއަރާނެ ދުވަސް އޭގެދުވަހަށް ދޫކޮށްލާށެވެ.

(١٤) ދެންފަހެ އެމީހުން އެކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅު ދޮގުކޮށްފިއެވެ. އަދިޖަމަލުކޮށްލުމުގެ މަސައްކަތް ކުރެއްވި އެކި މަރައިލިއެވެ. އެކަންކުރީ އެންމެނުބައިވެގެންވާމީހާ قَدَّارُ بْنُ سَالِف ކިޔާ އަށްޤާޢަށްވެރިޔާއެވެ. ދެންފަހެ އެމީހުންގެމައްޗަށް الله ގެ ޢަޒާބު އަތުވެއްޖެއެވެ. އެއީ އެމީހުންގެ ނުބައިކަންތެރިކަމާއި ފާފައިގެ ސަބަބުންނެވެ. އަދި އެޢަޒާބު އެމީހުންގެ މައްޗަށް ޢާއްމުކުރައްވައިފިއެވެ. އެއީގަދަވެގެންވާ އަޑުފަންގިފިލާއެވެ. އެއަޑަށް އެންމެން ބިރުންފިއްސުނު މަރުވެ ހަލާކުވިއެވެ.

(١٥) އަދި الله އެކަންކުރެއްވީ ފަހުގެންބުރަކުރެ އަދިސް އެކަމުގެބަދަލު ހިފައިފާނެކަމުގެ ބިރެއްވެސް ނެތިއެވެ. ބިރުވެރިވާ ވެރިއަކުމަކާއި ނުވާއެވެ. (ބަދަލުހިފާނެތިއްޔާކަންނެއްނެތެވެ؟)